

Sing vooraf: Psalm 46:5 (p. 237)

- 5 Die oorlog swyg op sy bevel / tot in die allerverste land;
die moordtuig om die mens te kwel, / verbreek Hy met oorwinnaarshand.
Hy keer die oorlogs-kans / en breek die boog en lans, / in vlam van haat gesmee.
Hy slaan die spies aan twee / en steek die oorlogswaens aan brand.

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.
Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die kragtige
werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Psalm 150:1 (p. 719)

- 1 Loof God, loof sy Naam alom! / Loof Hom in sy heiligdom!
Loof die HEER se grote mag / in die hemel van sy krag!
Loof Hom om sy moëdhede, / om die menigvuldigheid
van sy mag en majesteit, voor sy troon en hier benede.

Geloofsbelydenis: Nicea

*Na die Wet sing ons voor God van die vergifnis van ons sondeskuld en ons hoop op die ewige lewe
by Hom met Ps. 49:6 (p. 249)*

Wet

Psalm 49:6 (p. 249)

- 6 Maar ná die dood, dan rys die dag vir my. / God sal my red, Hy koop my siel dan vry.
Hy, die oorwinnaar in die laaste stryd, / neem my dan op in ewige heerlikheid.
Vrees nie, wanneer 'n man se skatte groei, / wanneer sy huis in waarde en weelde bloei;
want by die grens daar staan die dood, die wagter; / dié wys 'n graf, en – hy laat alles agter!

Gebed

- **Doksologie:**
- **Aanbidding:**
- **Skuldbelydenis:**
- **Vergifnis:**
- **Dank:**
- **Smeking vir die nood van die gemeente en voorbidding vir die kerk, owerhede en sondige wêreld, asook die beroep op die beloftes van God:**
- **Algemene bede:**
- **Verligting van die Gees ter wille van die Woorddiens:**

Amen.

Skrifberyming 15-6:4, 5 (42:4, 5) (Wysie Ps 50)

- 4 Maar daar is enkele (hoe min!) / wat nie hul kleed besoedel het.
Hul sal Ek uit die oordeel red, / en hul sal met My wandel in
'n wit gewaad en reinheidsgeur, / omdat Ek hul dit waardig keur.
- 5 Oorwinnaars sien 'k in wit kledy, / en in die lewensboek hul naam,
wat Ek voor al die eng'le saam / en voor my Vader sal bely.
Al wie 'n hart het en 'n oor, / laat hy die Gees se roepstem hoor.

Skriflesing: Openbaring 6

Teks: Openbaring 6:9-11

**En toe Hy die vyfde seël oopgemaak het, sien ek onder die altaar die siele van die
wat gedood is ter wille van die woord van God en die getuienis wat hulle gehad
het. (Openbaring 6:9 AFR1953)**

En hulle het met 'n groot stem uitgeroep en gesê: Hoe lank, o heilige en waaragtige Heerser, oordeel en wreek U nie ons bloed op die bewoners van die aarde nie? (Openbaring 6:10 AFR1953)

En aan elkeen van hulle is wit klere gegee; en aan hulle is gesê dat hulle nog 'n klein tydjie moes rus totdat ook hulle medediensknegte en hulle broeders wat nog gedood sou word soos hulle, voltallig sou wees. (Openbaring 6:11 AFR1953)

Met die oopmaak van die vyfde seël gaan dit nog steeds oor die verkondiging en voortgang van die evangelie.

- Hierdie seël openbaar hoe van die gelowiges op die aarde behandel word as hulle deelneem aan die evangelie se segevaart oor die aarde!
- Sommiges van die wat tot die ware geloof kom en daarvan getuig, word wreed doodgemaak.
- Nogtans oorwin hulle, want hulle kom tuis voor die troon van die Here waar hulle by die altaar van die Here diens doen.

Daarmee openbaar die Here dat die evangelie van die Here Jesus dus ook oorwin!

Die sesde seël (wat volg!) openbaar wat die Here met diegene gaan doen wat die gelowiges so gemartel en doodgemaak het omdat hulle in die Here glo! Die Here tree dan vir die doodgemarteldes in en veroordeel die verwerpers en vervolgers van sy evangelie.

Die vorige seëls het geopenbaar wat in al die lande van die wêreld en onder al die volke gaan gebeur.

Hierdie vyfde seël openbaar dat daar allerhande teëstand teen die evangelie was.

- Dis nie so dat almal net die ellendes wat deur die ongeloof gekom het goedsmoeds aanvaar het nie.
- Daar was gelowiges wat hulle daarteen verset het.
- Hulle is meedoënloos doodgemartel.

. . . sien ek onder die altaar . . .

Die dekor wat Johannes in die hemel gesien het, word nou sorgvuldiger beskryf.

- Daar is 'n altaar.
- Tot nou toe het ons nog niks daarvan gehoor nie.

Oor die altaar moet ons twee dinge onthou:

- In hoofstuk 4 was dit al duidelik dat Johannes dit wat hy in die hemel sien, met beelde beskryf wat dit laat ooreenkom met die tabernakel wat in die woestyn onder Israel was. Ons kry die beeld daarvan weer terug in hoofstuk 7:15:

Daarom is hulle voor die troon van God en dien Hom dag en nag in sy tempel; en Hy wat op die troon sit, sal sy tent oor hulle oopspan.
(Openbaring 7:15 AFR1953)

- In die tabernakel en in die tempel op aarde was daar *twee altare*! Die boek Openbaring praat net van een altaar! Vir die twee altare in die Ou Testament, vergelyk die volgende verwysings:

En hy het die goue altaar in die tent van samekoms neergesit, voor die voorhangsel, en reukwerk van speserye daarop aan die brand gestee, soos die HERE Moses beveel het. Hy het ook die bedekking van die ingang van die tabernakel opgehang. En hy het die brandofferaltaar by die ingang van die tabernakel van die tent van samekoms neergesit, en hy het daarop die brandoffer en die spysoffer

gebring, soos die HERE Moses beveel het.

(Eksodus 40:26-29 AFR1953)

Verder het hy 'n koperaltaar gemaak; twintig el was sy lengte en twintig el sy breedte en tien el sy hoogte. (2 Kronieke 4:1 AFR1953)

Teenoor die twee altare wat ons in die Ou-Testamentiese godsdiens raakloop, openbaar die boek Openbaring duidelik net **een** altaar.

- Dit word ook beklemtoond aangedui as **die** altaar!
- Die altaar speel 'n sentrale rol in die openbaring wat Johannes by die Here kry, want daar kom 'n hele paar verwysings na hierdie altaar voor in die boek Openbaring:

En die tempel van God het in die hemel oopgegaan, en sy verbondsark is in sy tempel gesien, en daar was weerligte en stemme en donderslae en aardbewing en groot hael. (Openbaring 11:19 AFR1953)

En 'n ander engel het gekom en met 'n goue wierookbak by die altaar gaan staan, en baie reukwerk is aan hom gegee, om dit met die gebede van al die heiliges op die goue altaar voor die troon te lê; (Openbaring 8:3 AFR1953)

En die engel het die wierookbak geneem en dit met vuur van die altaar volgemaak en dit op die aarde gegooi; en daar het stemme gekom en donderslae en weerligte en aardbewing. (Openbaring 8:5 AFR1953)

En die sesde engel het geblaas, en ek het 'n stem gehoor uit die vier horings van die goue altaar wat voor God is, (Openbaring 9:13 AFR1953)

... en 'n ander engel wat mag oor die vuur gehad het, het uit die altaar uitgekome en met 'n groot stem geroep na hom wat die skerp sekel het, en gesê: Slaan jou skerp sekel in en samel die trosse van die wingerdstok van die aarde in, want sy druiwe het ryp geword. (Openbaring 14:18 AFR1953)

En ek het 'n ander een uit die altaar hoor sê: Ja, Here God, Almagtige, waaragtig en regverdig is u oordele. (Openbaring 16:7 AFR1953)

Skrifverklaarders wys daarop dat die een altaar in Openbaring in 'n sekere sin dubbele diens verrig:

- Soms dien dit dieselfde doel as wat die *brandofferaltaar* in Israel se geskiedenis gedien het, byvoorbeeld in die openbaring van die inhoud van die vyfde seël.
- In hoofstuk 8:3 en 5 dien dit weer dieselfde doel as wat die *goue reukaltaar* gedien het.

Johannes gebruik die woorde **... onder die altaar ...** Dit is bloot 'n idiomatiese segswyse. Dit beteken in ons praatafrikaans: by die voet van die altaar.

Wat soek hulle daar?

- Israel moes die bloed van die offerdiere by die voet van die altaar uitgooi.

Ook moet die priester van die bloed stryk aan die horings van die altaar van die reukwerk van speserye, wat in die tent van samekoms is, voor die aangesig van die HERE; en hy moet al die orige bloed van die bul uitgiet aan die onderkant van die brandofferaltaar wat by die ingang van die tent van samekoms is; (Levitikus 4:7 AFR1953)

Dié mense wat ter wille van hulle geloof doodgemartel is, word in hierdie beeld so voorgestel dat hulle bloed – soos dié van die offerdiere van die Ou Testament – teen die altaar se voet uitgereg is!

- Die bloed is egter die verteenwoordiger van die hele mens! Dink aan die volgende drie uitsprake in die Bybel wat dit baie sterk stel:

Bly daar net vas by dat jy die bloed nie eet nie, want die bloed is die siel, en jy mag die siel nie saam met die vleis eet nie. (Deuteronomium 12:23 AFR1953)

Want die siel van die vleis is in die bloed, en Ek het dit aan julle op die altaar gegee om vir julle siele versoening te doen; want die bloed bewerk versoening deur die siel. (Levitikus 17:11 AFR1953)

. . . want wat die siel van alle vleis aangaan, sy bloed is met sy siel verbind. Daarom het Ek aan die kinders van Israel gesê: Julle mag die bloed van enige vleis nie eet nie, want die siel van alle vleis is sy bloed; elkeen wat dit eet, moet uitgeroei word. (Levitikus 17:14 AFR1953)

Wat dink die Here van die mense wat doodgemartel is oor hulle geloof?

- Hy sê dat hierdie mense hulle lewens in sy diens en in diens van sy Woord verloor het.
- Daarom sien Hy hulle as bloedgetuies – hulle is geslag vir Hom terwyl hulle vir Hom getuig het.
- Vergelyk hiervoor ook:

En hulle het hom oorwin deur die bloed van die Lam en deur die woord van hulle getuienis, en hulle het tot die dood toe hulle lewe nie liefgehad nie. (Openbaring 12:11 AFR1953)

Juis omdat hierdie mense selfs met die verlies van hulle lewens nie hulle geloof wou verloën nie, maar tot die einde toe getuienis bly gee het, verbind die Here hulle aan die altaar. Dit simboliseer die verband tussen hulle dood en hulle diens aan die Here.

Daardie mense skreeu hard! Hulle het **met 'n groot stem uitgeroep!**

Waarom? Die Here is mos nie doof nie?

- Dit beeld die skok uit waarmee hulle lewens op die aarde tot 'n einde gemaak is!
- Die beeld ook die (siels)pyn uit wat hulle ly oor die onreg wat hulle aangedoen is dat hulle ter wille van die waarheid doodgemaak is.
- Die harde uitroep dra dus hulle verontwaardiging omdat onreg op die aarde die waarheid kan krenk en boelie!

Hulle vra ook vir die Here: **hoe lank nog?**

By God die almagtige Here is alles tydloos. Die *hoe lank* dui dus nie op die Here se tyd nie.

- Hoe lank beteken dat hierdie slagting alreeds vir 'n lang tyd aanhou.
- Volgens vers 11 gaan hierdie vervolging van die gelowiges aanhou tot met die wederkoms.

Die mense (siele) wat daar by die altaar is, roep die Here aan as: **o heilige en waaragtige Heerser.**

Heilig beteken letterlik: *afgesonder*.

- Eerste is die Here absoluut in teenstelling met die sonde.
- In hierdie openbaring beteken dit dat Hy in baie skerp teenstelling is met die moordenaars van die ware gelowiges.

Die woorde **waaragtige Heerser** openbaar:

- Dat hulle wat reeds by die Here is (die siele onder die altaar), bely (en daarmee aan ons die boodskap deurgeel!) dat die Here die Opperheerser is.
- Hy is dit in waarheid/waaragtig – dit kan nie ontken word nie.
- Die woord **Heerser** openbaar sy onbepaalde opperheerskappy

- Die presiese Griekse woord vir *heerser* is **despoot!** In Afrikaans het dit 'n baie negatiewe betekenis, maar in Grieks beteken dit bloot dat dit iemand is met onbeperkte mag en gesag.

Die mense by die altaar is ongeduldig. Die presiese woorde van hulle gebed is:

oordeel en wreek U nie ons bloed op die bewoners van die aarde nie?

- Die oproep van die mense by die altaar is nie net om die smaad en skande van hulle dood te herroep nie.
- Hulle oproep is veral ook dat die Here die heerlijkheid van sy almag moet laat skitter – want die wat hulle doodgemaak het, het dít juis geloën en ontken!

Hierdie mense wat reeds in die hemel is, is dus heeltemal vertrouwd met die oordeel van die Here! Hulle uitroep is net om dit te verhaas.

- Ons besef nie altyd dat daar gebede deur mense in die hemel opgaan dat die reg van God haastig op die aarde moet geskied en die geskiedenis tot 'n einde bring nie!

Die Here antwoord die mense daar onder die altaar op hulle uitroep dat Hy moet wraak neem deur twee dinge te doen:

- Die eerste is dat daar vir hulle wit klere gegee word (**aan elkeen van hulle is wit klere gegee**).
- Die tweede is dat hulle aangesê word om te rus. Hulle moet die hemelse saligheid geniet en wag totdat die Here in sy eie tyd sy raad in hierdie opsig sal uitvoer.

Ons het wit klere al vantevore in hierdie openbaring van die Here aan Johannes raakgeloop:

Ek raai jou aan om van My te koop goud wat deur vuur gelouter is, sodat jy kan ryk word; en wit klere, dat jy jou kan aantrek en die skande van jou naaktheid nie openbaar word nie; en self om jou oë te self, sodat jy kan sien.

(Openbaring 3:18 AFR1953)

Wit klere is die teken van:

- Oorwinning
- Reinheid
- Statigheid

Die wit klere wat die mense onder die altaar ontvang, is klere van heil wat die Here Jesus Christus vir hulle verwerf het.

- Dis die teken van die versoening van hulle sondes, en
- dat hulle deel in die ewige lewe.

Ons lees hiervan in Jesaja 61:10:

Ek is baie bly in die HERE, my siel juig in my God; want Hy het my bekleed met die klere van heil, my in die mantel van geregtigheid gewikkel—soos 'n bruidegom wat priesterlik die hoofversiersel ombind, en soos 'n bruid wat haar versier met haar juwele. (Jesaja 61:10 AFR1953)

Die simboliek daarvan is treffend:

- Op die aarde is hulle as verworpenes vermoor.
- By God word hulle as onskuldiges aangeneem en vereer!

Die wit klere beteken nie dat hulle hulle opstandingsliggame ontvang nie! Die opstandingsliggame

ontvang ons eers met die wederkoms!

. . . aan hulle is gesê dat hulle nog 'n klein tydjie moes rus . . .

Die antwoord wat aan die mense daar onder die altaar gegee word, wys daarop dat die verkondiging van die evangelie nog eers 'n tyd lank op die aarde moet voortgaan.

- Hulle moet **nog 'n klein tydjie** die saligheid in die hemel geniet –
- terwyl daar nog mense op die aarde doodgemaak moet word.

Hoe lank is die klein tydjie?

Maar laat hierdie een ding julle nie ontgaan nie, geliefdes, dat een dag by die Here soos duisend jaar is en duisend jaar soos een dag. (2 Petrus 3:8 AFR1953)

Want duisend jaar is in u oë soos die dag van gister as dit verbyskiet, en soos 'n nagwaak. (Psalm 90:4 AFR1953)

Die klein tydjie by die Here is nie omrekenbaar in ons tyd nie. Al twee die aanhalings maak dit duidelik dat die Here in tydloosheid werk en bestaan.

Daar kom egter tog 'n einde aan die tyd. Die Here sê nie wanneer dit sal wees nie, maar Hy sê wel wat die toestand sal wees:

. . . totdat ook hulle medediensknegte en hulle broeders wat nog gedood sou word soos hulle, voltallig sou wees . . .

- Dis nie 'n wisselvallige hoeveelheid mense wat nog slagoffers van die ongelowiges moet word nie. Die Here verander nooit sy raad nie.
- Die Here weet presies hoeveel daar nog is wat vermoor moet word omdat hulle glo.
- Hy weet ook presies wie hulle is.

Die Here se oordeel tree dus eers in werking die dag wanneer die getal van die uitverkorenes vol is.

- Daardie dag kom die volle oordeel van die Here in werking oor die ongelowiges en al hulle dade.
- Dit sal 'n verskriklike oomblik vir hulle wees.

Natuurlik is dit vir die gelowiges 'n oomblik van ongelooflike heerlikheid,

- want dan ontvang hulle nie net wit klere nie –
- hulle ontvang ook hulle liggame volmaak terug en
- die volle saligheid wat die Here Jesus Christus vir hulle verwerf het.

Die mense wat al hierdie heerlike dinge gaan oorkom, is ons! Berei u dus voor om aan daardie selfde Here wat aan Johannes verskyn het, se tafel te kom aansit, sodat hy u kan verseker dat u in presies dieselfde oorwinning en heerlikheid deel as waaraan die siele by die altaar deel gekry het!

Amen.

Slotgebed

Skrifberyming 15-2:3 (38:3) (Wysie Ps 147)

- 3 O, luister na My as Ek roep – / dit is die roepstem van die Gees.
Al wie 'n oor het, laat hom hoor / dat jy my bruidskerk weer kan wees.
Aan die oorwinnaar in die stryd / gee Ek die lewensvolle spys,
die altyd-nuwe vrugte van / die keurboom in Gods paradys.

Die genade van die Here Jesus Christus en die liefde van God en die gemeenskap van die Heilige Gees bly by u almal.

Amen.

Dr MJ du Plessis
Gereformeerde Kerk Bellville
Datum: 10 Mei 2009